

INTEREŠU PULCIŅA "LATVIESU TAUTAS PASAKAS"

PROGRAMMA

Programmas īstenošanas plāns:

1. Programmas īstenošanas mērķauditorija ir 5. pirmsskolas izglītības iestādes bērni no sagatavošanas grupām.
2. Programmas īstenošanas laiks nav īsāks par vienu gadu.
3. Programmas īstenošanas darba forma – pulciņš.
4. Bērnu grupas skaits dalās uz pusi, tas ir uz pusgrupām.
5. Vienas nodarbības ilgums ir 30 minūtes 2 reizes nedēļā.

Programmas īstenošanas plānotie rezultāti:

- Bērni atbildēts uz jautājumiem pēc pasakas izlasīšanas;
- Pasakas nobeiguma izdomāšana;
- Pasakas izspēle lomās;
- Pasakas sacerēšana;
- Pasakas varoņu, objektu zīmēšana;
- Pasakas elementu veidošana, aplicēšana, konstruēšana;
- Pilnveidot bērnu prasmi uzstāties uz skatuves.

Programmas īstenošanas:

Jūlija Zujeva

Interēšu pulciņa “Latviešu tautas pasakas” plāns.

Janvāris

04.01.2021- 31.01.2021.

Pasaka “Sērdiene un mātes meita”

1. Pasakas lasīšana.
2. Jautājumi.
3. Latviešu tautas pasaku klausīšanās.
4. Radošais darbs (zīmēšana , gleznošana , veidošana).
5. Teksta mācīšanās.

Lasīšanai:

Viņos laikos vienai sērdienītei bijis jākalpo pie niknas saimnieces. Nabadzīte, kaut arī nezin kā gribējusi, nekad nevarējusi saimniecei izdabāt pa prātam. Reiz saimniece likusi sērdienītei uz akas malu dziju vērpēt. Bet vērpjot pavediens neviļot notrūcis, un vārpsta iekritusi akā. Nekā darīt - gājusi pie saimnieces žēloties, cik netīši noticis. Bet saimniece piecirtusi ar kāju:

«Tu man te stāstīsi – netīši. Tūliņ akā pakaļ lēkt pēc vārpstas - jeb pēriens kā likts!»

Sērdienīte raudādama aiztecējusi uz aku un lēkusi arī, lai kas būdams - vai paliek dzīva vai ne. Bet tos brīnumus! Kā lēkusi, tā izlēkusi akai cauri uz zaļu pļavu. Šinī pļavā cūku gans ganījis cūkas.

«Puisīti labais, vai manu vārpstu neesi redzējis?»

«Redzēju gan - vecs vīriņš tagadiņ aiznesa. Ej tik uz priekšu, gan panāksi viņu!»

Sērdienīte tecējusi uz priekšu. Pa gabaliņam ieraudzījusi govju ganu.

«Ganiņ labais, vai neesi redzējis vīriņu ar vārpstu?»

«Redzēju gan - tagadiņ pagāja garām. Teci labi mudīgi, gan panāksi.»

Sērdienīte tecējusi un panākusi vīriņu pie mazām mājiņām. Nu lūgusies:

«Labais tētiņ, vai jums nav mana vārpstiņa?»

«Ir gan, meitiņ, bet bez maksas nedošu. Izkurini man pirti: uz lauka ir maitas kauli - tā laba malka, laidarā ir virca - tas labs ūdens, grāvī ir ērkšķi - tur laba pirtsslota.»

Bet sērdienīte domājusi:

«Tā nu gan ne! Kas nu ar kauliem ies krāsni kurināt, kas vircu nesīs pirts ūdenim, kas ērkšķus ņems pirtslotai? Aiztecēšu uz mežu pēc žagariem, uz avotu pēc ūdens, uz birzi pēc slotas.»

Kā domājusi, tā uz mata arī izdarījusi. Vakarā vecais vīriņš nopēries, kurinātājam tencinādams. Nu sērdienīte atkal ieminējusies par vārpstu, bet vīriņš atteicis:

«Še, čaklā meitiņa, tava vārpsta, tomēr uz mājām šovakar neteci - pāriesi no rīta diezgan.»

Labi! Sērdienīte labprāt palikusi. No rīta vīriņš ievēdis sērdienīti īpašā istabā, tur bijušas divas kastītes: viena lielāka, otra mazāka.

«Kuru kastīti tu vēlies?» vīriņš prasījis.

«Mazāko!» sērdienīte atbildējusi.

«Labi! Ņem mazāko, es tevi pavadīšu līdz vārtiem.»

Pie vārtiem viņš teicis sērdienei: «Nāc man pakaļ!»

Sērdiene gājusi pakaļ. Drīzi bijis jāiet govju ganam garām. Gana suns sācis riet: «Am, am, am! džindž, džindž, džindž!»

Sērdienīte neko. Drīzi bijis jāiet cūku ganam garām, tam arī bijis sunītis, tas sācis riet tāpat: «Am, am, am! džindž, džindž, džindž!»

Sērdienīte neko. Drīzi pienākuši pie lieliem vārtiem. Vecais vīriņš attaisījis vārtus un uzpūstinājis sērdienīti saimnieces sētas vidū. Bet kastīti sērdienīte tai dienā neattaisījusi vaļām, nolikusi klētī, lai stāv. Otrā rītā tad attaisījusi, un kā nu visi pārbrīnījušies: kastīte bijusi pilna ar spožu zeltu. To redzēdama, saimniece plijusies virsū, lai sērdienīte izstāstot, kā pie zelta tikusi.

«Tā un tā,» viņa teikusi, «lecu akā pēc vārpstas - izkritu zaļā pļavā, pa zaļo pļavu iedama, uzgāju mājiņas ar vecu vīriņu, tam bija mana vārpsta. Bet viņš ātrāk neatdeva, kamēr izkurināju viņam pirti. Nu, un tā vīriņš nopērās, atdeva man vārpstu un iedāvināja vēl šo kastīti.»

«Tā, tā!» saimniece atteikusi un tūliņ sūtījusi savu meitu arī pie akas vērpt, lai nepaliktu sērdienei apakšā.

Saimnieces meita vērpusi, vērpusi, bet pavediens negribējis un negribējis trūkt. Beidzot tīšu pārrāvusi pavedienu un iesviedusi vārpstu akā. Saimniece tūliņ izskrējusi:

«Lec tik nu pakaļ, lec tik nu pakaļ!»

Lēkusi arī un izlēkusi zaļajā pļavā, kur cūku gans ganījis.

«Vai neredzēji manu vārpstu?»

«Redzēju gan - vecs vīriņš tagadiņ aiznesa, ej tik uz priekšu!»

Pa gabaliņam ieraudzījusi govju ganu.

«Vai neredzēji manu vārpstu?»

«Redzēju gan - vecs vīriņš tagadiņ aiznesa, ej tik uz priekšu.»

Saimnieces meita gājusi un panākusi vīriņu pie mazām mājiņām. Vai neesot pacēlis viņas vārpstu?

«Esmu gan, bet par velti neatdošu. Izkurini man pirti: uz lauka ir maitas kauli - tā laba malka, laidarā virca - tas labs ūdens, grāvī ērkšķi - tā laba pirtsslota.»

Un tā tūliņ saimnieces meita pagrābj tos pašus kaulus, iegruž pirts krāsnī un vairāk nemaz neprasa, lai ir kā būdams. Tāpat ņem ar vircu, lai kāds dumbrs, kad tik slapjš, un ar ērkšķiem arī labāki ne - lai kāda slota, kad tik slotas izskatā. Vīriņš aizgājis pērties, bet ko viņš atradis? Spriesli nemaz nečūkstējuši, tik nenosalis uz lāvas. Vircā nemaz nomazgāties, vēl melnāks palicis. Ar pirtsslota nemaz pērties, viscaur gandrīz sabakstījies.

Pēc pirts saimnieces meita ieminējusies par vārpstu. Vīriņš atdevis vārpstu, ne vārdiņa nesacīdams. Bet šī vēl gaidījusi zelta lietas, tādēļ nočūrojusies šā tā un negājusi tai vakarā mājā. No rīta vīriņš ievedis īpašā istabā un prasījis, kuru kastīti gribot: vai mazāko vai lielāko?

«Lielāko!» saimnieces meita atteikusi, domādama par sērdienīti vairāk zelta pārnest.

Vīriņš atdevis lielāko un vadījis uz mājām. Pie vārtiem tas teicis:

«Ej pa priekšu, tu pati ceļu zini, es iešu pakaļ.»

Šī gājusi pa priekšu. Drīzi bijis jāiet govju ganam garām. Gana suns sācis riet:

«Am, am, am! klab, klab, klab!»

Saimnieces meita nesapratusi to. Drīzi bijis jāiet cūku ganam garām. Tas suns atkal tāpat rējis:

«Am, am, am! klab, klab, klab!»

Beidzot nonākuši pie lielajiem vārtiem Vīriņš atvēris tos un uzpūkstinājis saimnieces meitu sētas vidū. Saimniece tūliņ aizskrējusi pie meitas: lai nesot kasti klētī, lai rādot, cik pārnesusi. Ienesušas klētī un smiedamās taisījušas vaļā. Bet tavas briesmas - zelta vietā no kastes uguns izšāvusies. Visa klēts nodegusi, bet sērdienītes kastīte nodegusi neparko.

Jautājumi.

-Kām bijis jākalpo sērdienītei??

Atbilde : Niknas saimnieces.

-Kas pļavā gans ganījis cūkas ?

Atbilde : Puisītis.

-Kādai bija sērdienīte?

Atbilde : Čaklai.

Latviešu tautas pasaku klausīšanā

http://www.pasakas.net/pasakas/latviesu-pasakas/latviesu_tautas_pasakas/s/serdiene-un-mates-meita/?page=4

Iejas radošai darbībai

Daugavpils pilsētas
5.pirmsskolas izglītības iestāde